

450

6-5-6.

1

Ann.	Pres.	C.	N.
189	I	3	24.

Lo naixement del Senyor

y

adoració dels Reis

~~~~~

Drama sacro - biblich - dramatisch

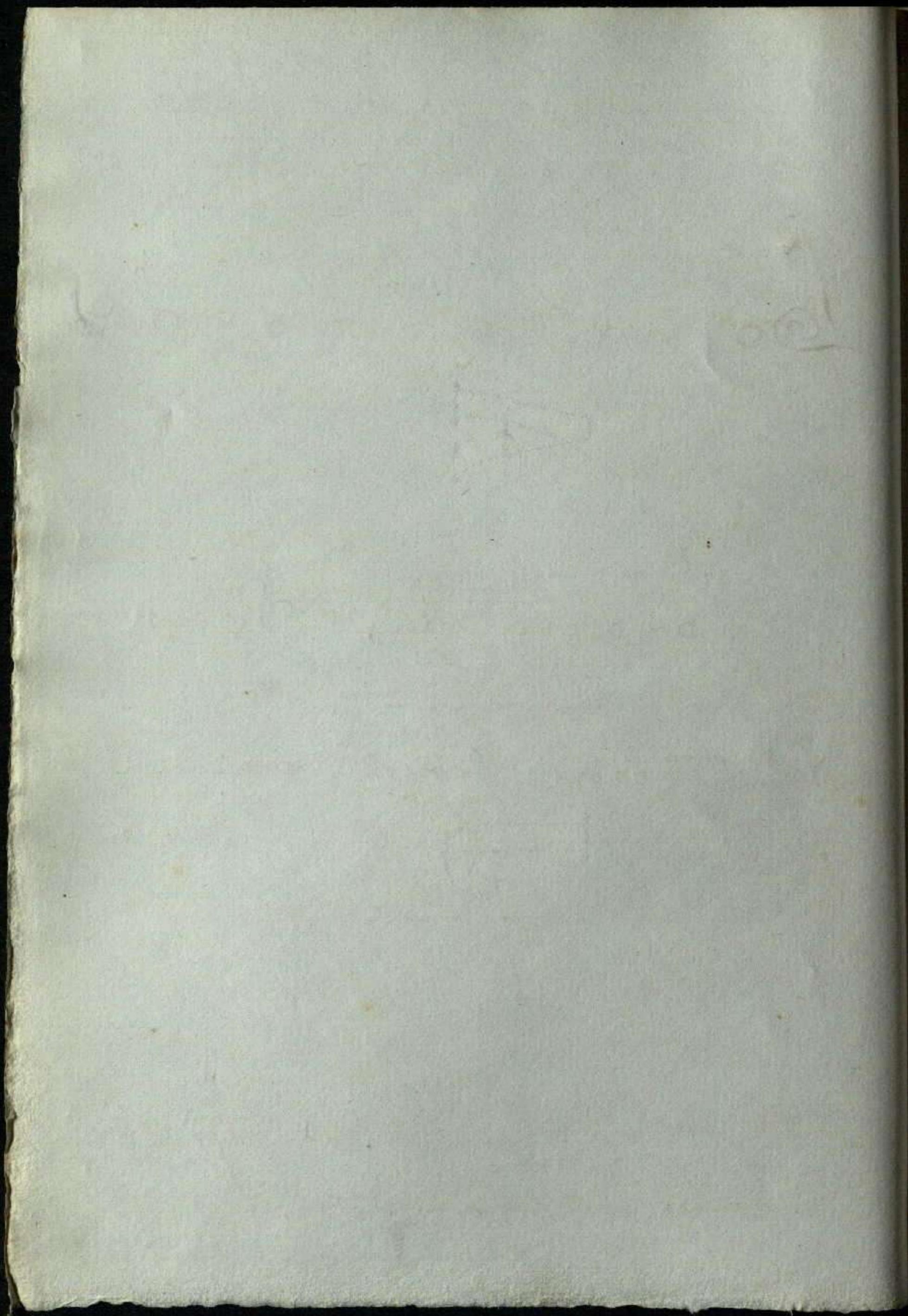
en 1 acte y 2 quadros, escrit en

vers català

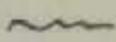
1874.

R-312963

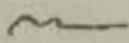
MS. 199

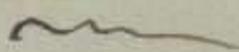
Personatjes.

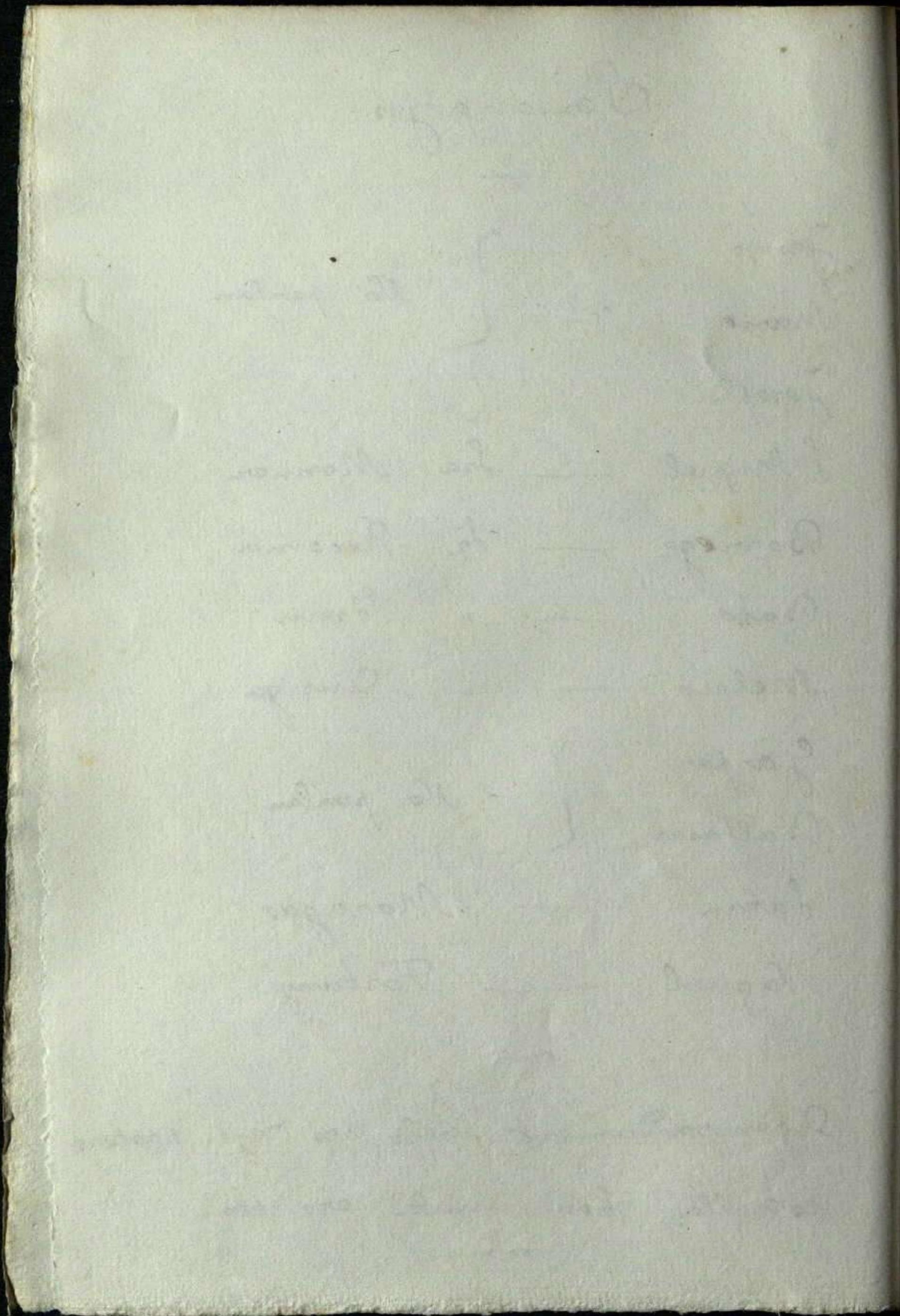

Jesús	- - - -	}	No parlan
Maria	- - - -		
Joseph			
S. Miquel	—	Sra.	Monner
Bonrego	—	Sr.	Picomoi
Bato	—	"	Yern
Melció	—	"	Antiga
Gaspar	}	}	No parlan
Baltasar			
Satan	—		Moragas
Naguel	—		Fortuny

acompanament dels tres reys, pastors,
estrella, bou mulla, etc etc.

Acte únic.

Lo teatro representa bosch curt.
 De la dreta la fachada de la
 casa, de Joseph. On mitj de
 la escena una gran olla sostinguda
 per tres pals sota la qual hi
 avrà varios tronchs mitx cremats,
 y Borrego junt a ells cuidantse
 de la olla.

=

Escena 1^a

Borrego acostat prop lo foc bufant
 apoch Bato.

~

B0 = A veure si t' vols encendre
com trenta mil votants!
Ja tinch la esquena partida
de tant estornar acostat
com si ho fes expresament.
Sempre mes s' va apagant...
Jo totut volguentho encendre
y bufa que bufarás... (Bufant.)
Jo no se yo quin detura
per tirarho tot plegat...
Pero no, Borrigo, calma;
lo que conve es fer forsa uns.
Bada vegada que penso
que essent orcalde y casot
tinch de ferme la pitansa
per mi y per tots mes companys,

me venen unas calorías

que... si, pero vamos, ten mirat...

vol meo tindrer compte l'olla

que las cábras... ¡Voy, quin tall!

Com hi ha l'cel... ya fa rato

que m' comensa de tentar.

Si mentres que lls de passejan

jo fes aqui de las meras!.....

no seria mal pensat.....

Vinga si... Borrrego, aturat

que ni ho pochs y contacte.

Pero l' ventre no vol novar,

i ca, ca! no ho coneixerán.

No s' molt ben cuit que diguem,

pero en fi s' y aixó que hi fá!

mes coma la menja l' llop

5 fa ben gros y ben alt
(Preu lo tall y 5 asenta
en un cantó.)

ja! ja, ja! ringo la bota...
tres ó quatre granets d'all...
y ell, lo tontos, que 5 cotigan
per lla dalt guardant remat.

Escena 2.

Borrego y Bato.

Bato = ¡Miren el Borrego!... ¡bravo!

No sab fer malas jugadas!...

Bo = Ab tres ó quatre focadas
de seguir que me l'acabo.

Bato = ¡ Com menja! si yo piques...
protem. (Pren la tota de Borrigo.)

Bo = Coixadada t' all!
Ara deixem aqui t' tall,
y sangrem la tota: o Ahont es?
Yo be li posado aqui...
o t' la carn... per qui hi ha un gat.

(Bato que li haura pres se
osenta al costat de
Borrigo.)

(Ola! ; ya li he atrapad!...
Aquet es el gat, si, si.)
Ola, Bato.

Bato = Ola! que hi ha.
(Com si tal cosa)

Bo = (Ae lladre! m'ho pres tot junt.)

Invitas al millor punt.

¿Sabes? m'acabam de robar.

¿Y com que perque a mi m'cuadra

tú escrius per lo ajuntament-

farás ara un pediment. . . .

Ba = Contra qui?

Bo = Contra del lladre.

Bat = Ben fet; ; corran una gent! . . .

Los castichs may son en valde;

; robarne a tot un alcalde!

; Heu vist quin atreviment!

(Menscan)

Bo = Que mencon Bato?

Bato = ba? res.

; Von mica de formatge!

Bo = ; No ten mirás al mal viatre!

¡ Es el men! També l'après!

Ba = Això es dirme l'aldre!

Bo = Es clà.

o Veyam que tens aqui ota?

Ba = Home, res.

Bo = O tens la foto

Direcat que ho muy mirá.

Bato = Donchs ara veurás com no

(Se aixeca. Borrigo va

mirant per terra y Bato

5 posa a veura.)

Bo = Oo que tu tot fent l'oto...

A veura, aveura Bato...

Veyam a dintre l'arrió!

o Ho veus? no se com no t'prego!

Bladragot...

Bato = Y tu?...

Bo = Que? acaba...

Bato = Y el tall que voste i menjaba
d'ahont l'aptes senor Borrego

Dels companys

Bonne = Si no t'allargas!...

(Amenassant.)

Bato = Que t'creus que no ho he observat

Per serne l'autoritat

tens las ungles massa llargas.

Bo = (Al murri! avrimat avans.)

Bato = De tot als ho vaix oi di.

Bo = ¡Prit! no Bato, veu aqui.

Menjem com oi bons germans

(Preu Borrego un altre tall

de l'olla y i asentant

tots dos al centro del teatro,
menjaran ab gran des-
confianza l'un del altre.)

Escena 3^a

Dits y l'atam molt pensatiu

(dirigintse a la casa.)

La = Tan cada, oi... mes no importa
que cuant vulgui entra y dins,
ha de fer en mil forns
ma ferra posio la porta.
; Una candida donsello
mon orgull ha de rebati!

Bo = No, no; aquet ni toca a mi...

Lat = Mon poder acaba, i 'l de ella.

; Malehida ne sia l'hora

que 's dos se varen juntar!

Pes ne trovo per calmar

la rabia vil que m' devora.

Jo vuy semblar mas oisanes

perque calmi mon rencor.

Jo aniquilaré als pastors

que recorran las montañas.

Dos ne veig en aqueix lloch

que menjem tranquils!... oi... Ah!

Bue de prompte son menjí

se 's convertesqui en vil foch.

(Lo plat ahont tenen la

provisió fa un fort estuend

continne flamaradas. Dos

dos fom erito y cauken.)

To do = Ay! ay! ay socorro... aqui....

Bo = Grandisim! quina jugada!

Ba = Tu lo portabas tramada

(notas per revenjarte de mi)

Bo = Gran Bretul! vaig a matarte!..

Ba = Tu has sigut....

Bore = Tu...

Ba = Tu...

Bo = Tu...

Ba = Tu...

Ba no m' detura ningú;
preparat si defensarte.

Bo = Finch tant, ya vindré despres

Wof! ; utxem! (Repara ab latam)

Ay Bato!....

Ba = Que?

Bo = Burrovor! burrovor! quina cara te

ay Bato acostat.

Ba = Be o que s?

Bo = Mira. (senyals a Satan)

Bato = ¡ Puff! atxem!

Sa = Dignen,
o ahont es Maria?

Born = Ahont!

Yo crech que deu ser pel man-
o alloi hon toca

Sat = Pagaren

la vostra ossidia aviat,

si no m'expliquen al punt...

Born = Valor que som dos contra un.

¡ Miri que só autoritat!

jum! jum! si per cas vol guerra,
sabrá qui doch, si no he sab.

La = Vils mortals! (Agafantlos ab furia)

7o = ay! ay! ay!

La = Fové que es traguí la terra.

(7o se van fent als y
danse ampentas; Patan s'en
apodera.)

Q. O c e n a 4^a

Pastor que es colcarán al voltan de
la olla y mentres anirán omplir los
plato una resplandors apareixerá en lo
cel y morit Miguel

Mig = Salut, oh, pastors!
Que vos guardia el Deu,
que per tots vosaltres
n' a obrat un portent.
Lo fill de Maria
a nat entre pallas
portal de Betlehem.
Marxo a dorarlo
demenli també
ab voluntad bona,
algun bon present.
Cumpliu eix precepte
que os imposa Deu
y que el cel vos guardi
(Desapareix Miquel.)

~

Escena 5

Dito y Naquel

m

Ma = Ay amichos! ya la alegria
 ne cap dins mon cort, sabem

que estem de enhorabona

toto los fills de Nasaret.

Han vingut per visitarnos
 tres magos del Orient;

vant guiat per una estrella

que s' aquesta... Oh! mireu...

(Pasa per la escena una
 estrella; toto se arrodillan.)

Musica.

m

Escena 6

Dito, Borrero y Bato, corrientes

Bo = ; Ay! los buscaba!... (per la dreta)

Bato = Ay! escolten!... (per la esquerra)

Bo = Cosa molta

es porto yo.

Wf! m' ofego....

Ba = M' è rebento...

Tots dos = Quin portento!

el men tan gros!

Bato = Es gran cosa

y molt divina
que ilumina

à tot lo mon....

Bo = Es gran cosa

y ja may vista

y que contrista

l que vist yo.

Bo ato escolta - - -

Ba = No ho permito, al cap.

y no admeto

Bon = Bo, ya hi som.

A mi escoltam. -

Ba = No t' ho pensio. -

Bo = No comensio - -

Ba = En tampoch.

Bo = Pero home - -

Ba = Será en valde - -

Bo = Loch l arcalde - - -

Ba = y yo qui soch o

Bo = Etó un home

temerari - - - -

Ba = y secretari

Bo = y furro y tot

Ba = Escoltenna - - - -

Bo = Ba! no comensio,

que yo muy ferho primé

Na = Pasarem el temps en valde

Ba = Es veritat. Comensi arcalde
ara ya li dono el dret

Bo = Andavant donchs; comensem.

Despres que aquell Bumlero

ma deixat en llibertat

he vist passar uns soldats

que donavan gust de veure.

Dixó i explicarho ray,

es res, el veureho es molt, Bato,

tan lijo y tan de booto
no l' habia vist pas may.

Per guardars d'algum xubasco
ho sigui pel que Deu sab
de lo que dugon al cap,
m'han dit que n' deyan... un xasco

Portan la navva a la mo,
un escup a la qui l' bras,

y van marxant ab un pas

que s' fa així - - -

Boa = o li, com se fa?

Bo = Jan, ram, tam, ram, ram, ram.

Boa = He: que malament ho fas.

Bo = No ten pots aia a la porra.

Be, veurás, deixo corra

y explicantse ara el teu cas.

Ba = Quant ja sabs que aquell fulame
ens si dat la llibertat,
jo reparantme de tu
un nou camí he buscat
que m' dirigis a aquet lloch;
a pocs passos d'arribá
ab plena satisfacció
am veix una resplandó
que m' ha deixat admirat.

M giro, y 7 veig un estel.
que en lo firmament brillaba
tan clar y hermós, que semblaba
que ne fos lo rey del cel.

Personatges misteriosos

l' estel anaban seguint
niquisims vestits lluint,

en llumaders, asombrosos,
 Uns ruchs molt estrans montaban;
 y estaban prompte a sa ven
 uns criats, que anant a peu
 a los ruchs acompanyaban.
 Tant corrian, que de un bot
 saltaban mitxa mojada....

Ba = Elsa! ja me has clorada!

Ba = Vuy di entre mentida y tot.

Ma = Y ahont van?

Ba = Din que oi Betlem
 a adora l fill de Maria.

Ba = Donchs veurem

oi aquets ruchs que m'has contat
 perquè han de passa per qui

Ba = Oh, ca! No ho crequis així

perque se que b han deixat.
Hoan dit per adorá á Deu
momhi á per....

Bo = Quin consol!

Ba = Oh! diuken que saban molt

Bo = Saban tan y ban á per!

Na = De onont venont aquesta gent

Ba = Segons lo que m'han contat
din que aruy han arribat
d'allí... d'allí... del Orient

Bo = Ves un rey que ya tenim
y tres quen han arribats
si estarem poch ben pusats
los pobras que aqui vivim

• Ay pobrat del que disputi
com li aplicarán las lleys!

Ba = Ara tenim quatre reys.

Bo = Donchs digas que tenim tutti?

Ba = Y que l'hem fet sens trevall

Bo = Aixó es nou! Mira paixet!

Ba = Perque?

Bo = Home, perque hem fet
tutti de reys a caball.

Bato = Dill que son magros... i. magres -

Bo = Quant de anà si per se sentit
ja m'he pensat tot seguit
que serian uns reys magras.

Deuben eser reys d'istiu.

In ordre t' dono y no en valde;

Si t' preguntan per l'arcalde
digas que no vabs ahont viu.

Ba = Perque?

Boo = Lone den vaigin à la porra.
No foo cas quem visitesin
y tot den reys me chovesin
alho que ò diu una gorra.
(Grito dintre de viva)

Crít = Vivan! vivan!

Boo = Luri oixi està cridant!

Ba = Ah! ... son ells!

~

Escena 7^a

Dit y los Tres Reyes

~

Mel = Digan, estimats vehins,
de Nasaret y Judea
ahont ha nascut lo rey

monarca de cel y terra,
 si qui ab lo mes fervor
 venim à render ofertas.

Per un prodigi del cel
 nos ha guiat una estrella
 y al pasar junt à Betlem
 ha cambiat la carrera
 sens entrar en la ciutat
 segons nosaltres n'creyem.

Bao = (Woy! mira Bato quin rey!
 Es negre l mateix que un negre.)

Bato = Miratlo n'á corregut
 á mi, Borrego una idea:
 si en lo poble de aquest rey
 la gent son aixis tan negres
 ó las bestias com devian ser?

Bo = Serán... de... color de bestia.

Bat = ¿Vou color aixís com lo ten?

Bo = ¿ com lo ten.

Mel = Pastors que no m' responen
la pregunta que os he feta?

Mag = No s'lt deñor meus;
venir en companya
nostra podren
à adorar lo noy
que allà en Betlem
un àngel à dit,
à nàt lo rey del cel.
No arxemi pastors.
No arxemi contents
portantli els regals
que tots ne paguem.

Verem testimoni

com al infantet

que esti allí entre pallas

l'adoran tres Reys.

B_o = Vamos anem Bato

B_a = Aturat, deixals pasa.

(Los tres reys, Naquel y
algunos pastores o en van.)

B_o = Pero que pensas?

B_a = Bue m' aquesto comitiva
creuma, non hi corre a na;

degreixma si mi y veuràs
com hi verem primé que els

Anem y siguem amichs.

B_o = Si vinch vuy si no l' devant

B_a = Diquet dret me toca si mi.

Bo = Si no vaix, devant no m' moch

Bato = Am vob creura.

Bo = Que?

Bato = Anemhi tots dos plegats

Bo = Molt ben pensat.

(S' agafan tots dos pel
bras y marxen seguits
de alguns pastors.)

~

Montació.

≈

Lo teatro representa lo portal de Betlehem
gran fosquedat dintre l' portal; si un
cantó lo pesebre ahont hi ha l' noy Jesús

posat entre pallas ja son costat
la Verge Maria y Joseph; al
fondo lo bou y la mula.

Escena 2^a

Maria, Joseph y Miquel, luego
Borrego, Bato y Pastore.

Miq = Señor que al cel empirich
donos to gloria santa
de dicha y de alegria
grandisim manontial,
divi esperit castisim
de gran bondad que n' canta

y de peccats y culpas
Perdonas al mortal;
Beneita sempre sia,
ta santa omnipotencia,
beneita ta grandesa,
beneit lo teu poder,
la hermosa, dolça, santa,
purissima clemencia
que donas sobre l'home,
que donas a tot ser.
Lo mon aqui acatante
lo prore no ne seria
tant sols per adorante
; Oh sacro Redemptor!
Mes d'ara canti l'home
humilment y a forfia,

Naq = Noy hermos que entre dolors,
veniu culpas si rentá
volgueime així al mon baixá
per remey dels pecadors.
Aqui nosaltres venim
per adoravos contens
y aqueixos humils presens
de tot cor vos oferim.

(Cada un deixa l'ofri-
ment que porta, besa
lo noy, y se aixecan
colocanse lateralment.)

Bo = Dhont vas Bo sto! Aturat!

Ba = Que?

Bo = Vaya ya hi tornem á ser!
També ara vob ser primer!

Senthi yo no ho serás may!

Ba = Borrigo que no m' provoquis
per que ya m' tens carregat

Bo = Boto, och l' autoritat
y no li anirás.

(Apartantlo.)

Ba = No m' toquis!

Bo = Arrivem a ser pesats

Ba = Que tanta tosumaria!

No = Anemhi tots dos plegats

Bo = Pensát d'avuy no muy mes;
li ara aqui per una puma...

Bat = Be, home, be, si... si la una
Estas Borrigo? - A las tres

(Borran tots dos plegats
y al arribar al portal)

dinhen junts.)

Tots dos = Senora l'atreuiment
que habem tingut dispensen.
Digneunos i nō deixereu
voura ai Deu omnipotent.

Bo = Callo que m' fci mal l'orella?

Ba = Calla tu---

Bo = No vuy calloi.

Na = Miren, miren....

Bo = Que! que hi ha?

Na = L'astrella....

Tots = Ah! ai l'astrella!

(Arriba pousadament l'as-
trella y queda clavada
frente lo portal.)

Cena 10^a

Dito, Miguel y los Tres Reyes
acompañados de los criados y
pastores.

Mel = Oh! la estrella.

que lo nostre cami guia
sobre aqueix humil portal
que s'ha parat! Que veig! Mira!

Un home y una muller
de hermosa peregrina
están allí... y pastores

veig en esas cercanias!

Oh! si, allí es!... ho coneixo;
mon pobre cort no mentia.

De genolls tots adorem
a la Magestat Divina.
; Salve matinal estel!
; Salve Rey! dels manantial
que per salvarnos del mal
haben baixat del alt cel.
Salve! Maria venturosa
del noble y sant Redemptor
que pel nostre gran amor
aqui ha nascut; rica cosa!
Als tres magos del Orient
mirenlos aqui postroats
que os adoran humillats
per nostre Deu excelent.
Cantantne hosanna y loor
per vos gran Senyor venim

y rendits vos oferim
 dons de Moirra Incens, y Or,

(. Maria pren lo que li oferim
 reixan los magos, besan
 lo noy, i aixecan y
 Miquel diu.)

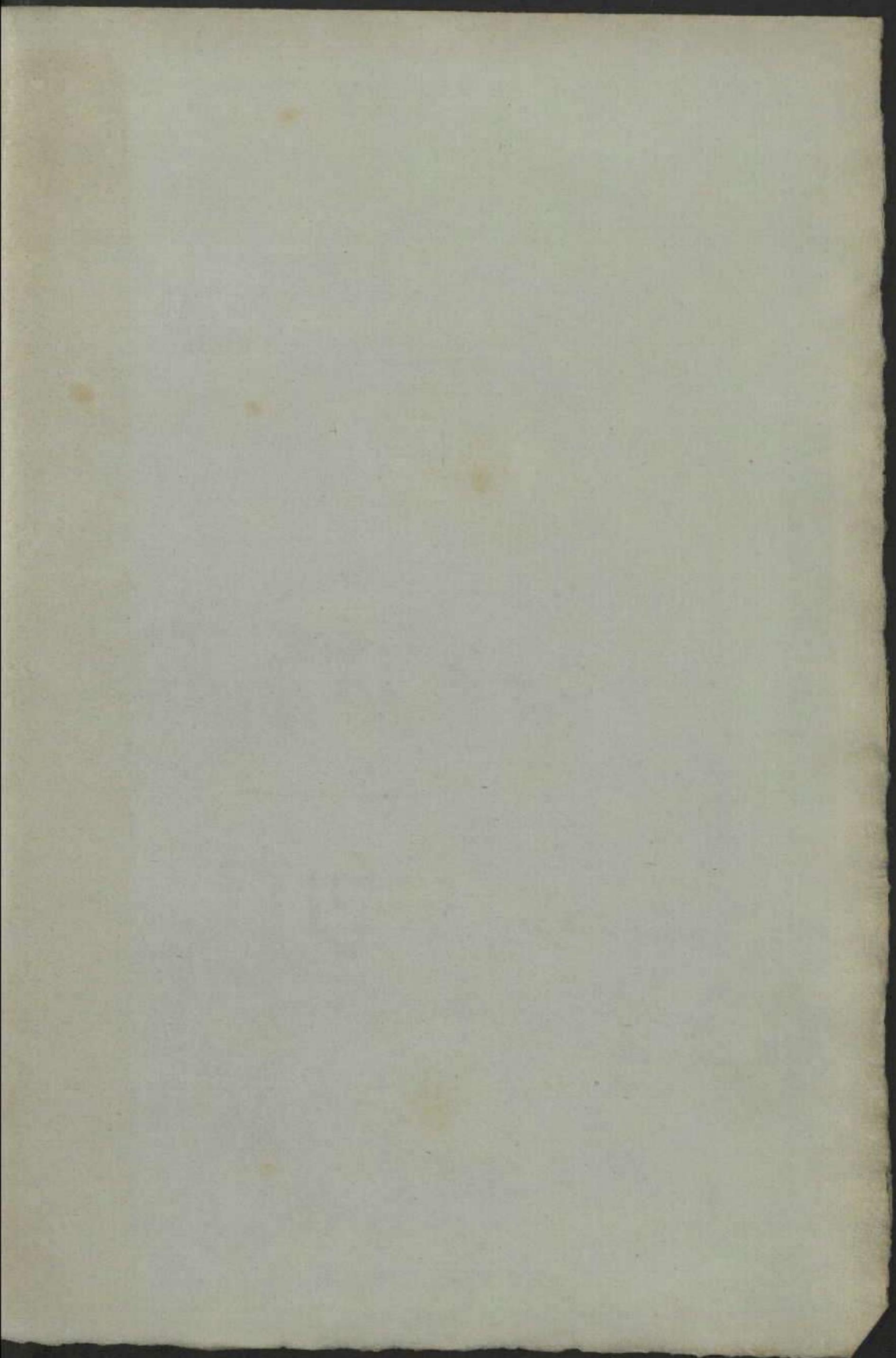
Mi = En nom del Deu Sempitern
 que ha permes don fill baixés
 y en pobres pallas naixés
 per combater tot l'infern,
 gracias vos dono Senyors
 per que a Deu haben abat
 y rendits li haben cantat
 himnes de gloria y lloors.
 Ya lo infern no es morirà guerra

mortals y pobres criaturas! —
Gloria ai Deu en las alturas
y als homes pan en la terra

Musica celestial

m

Prou.

83429001